

LYGIŲ GALIMYBIŲ KONTROLIERIUS

PAŽYMA

DĖL GALIMOS DISKRIMINACIJOS AMŽIAUS IR LYTIES PAGRINDU ORGANIZUOJANT PASVALIO MARATONĄ

2015-09-03 Nr.(15)SN-183)SP

Lygių galimybių kontrolierė Agneta Lobačevskytė 2015 m. liepos 24 d. gavo V. K. skundą, kuriame nurodoma, jog organizuojant Pasvalio maratoną yra pažeidžiamos vyresnių moterų teisės. Skunde nurodoma, jog 10 kilometrų distancijoje vyrai yra suskirstyti į 5 amžiaus grupes, o moterų tėra tik 2 amžiaus grupės, todėl nuo 50 metų iki 59 metų vyrai gali rungtyniauti tarpusavyje ir gauti apdovanojimus, o to paties amžiaus moterys tokios galimybės neturi, jos priverstos rinktis amžiaus grupę nuo 35 metų ir vyresnės.

Lygių galimybių kontrolierė 2015 m. liepos 28 d. raštu Nr. (15)SN-183)S-650 kreipėsi į Pasvalio maratono organizatorių – Pasvalio bėgimo ir sveikos gyvensenos klubo „Vėtra“ pirmininką Zenoną Balčiauską, prašydama pateikti paaiškinimą, kodėl 10 kilometrų distancijoje moterys yra suskirstytos tik į dvi amžiaus grupes, kai tuo tarpu vyrai į penkias.

Lygių galimybių kontrolierė

n u s t a t ė :

1. Pasvalio bėgimo ir sveikos gyvensenos klubo „Vėtra“ (toliau – klubas) pirmininkas Zenonas Balčiauskas 2015 m. rugpjūčio 18 d. raštu Nr. 1 informavo, jog Pasvalio tarptautinis maratonas yra organizuojamas jau šešioliktą kartą. 2015 m. maratono nuostatai buvo paruošti, atsižvelgus į ankstesnių maratonų moterų dalyvių skaičių. Keletą metų iš eilės 10 kilometrų bėgime vyresnių nei 35 metų dalyvių būna dvi arba trys. Todėl yra sudaroma viena amžiaus grupė nuo 18 iki 34 metų ir antroji – vyresnių nei 35 metų. Vyrų dalyvių skaičius būna ženkliai didesnis, todėl ir skirstoma į penkias amžiaus grupes. Jei vyresnių nei 45 metų amžiaus grupėje dalyvautų po vieną dalyvę, jos bet kuriuo atveju gautų apdovanojimus ir tai neskatinėtų siekti rezultato. Nuostatai skelbiami iš anksto ir vyresnės dalyvės gali rinktis ar dalyvauti.

2. Pagal klubo pateiktus ankstesnių metų duomenis sudaryta lentelė, rodanti 10 kilometrų bėgimo dalyvių – vyrų ir moterų skaičių:

Metai	2010 m.					2011 m.					2012 m.					2013 m.				
Grupės numeris	I	II	III	IV	V	I	II	III	IV	V	I	II	III	IV	V	I	II	III	IV	V
Vyrai	5	4	2	2	3	12	8	3	7	8	9	4	4	4	7	11	7	7	8	8
Moterys	3	1	2			8	2				1	2				3	4			

Lentelės duomenys rodo, kad vyrų skaičius, dalyvaujančių 10 kilometrų bėgime yra žymiai didesnis, analizuojant moterų amžių, skunde nurodytos aplinkybės pasitvirtina, nes vyresnio amžiaus, tai yra 1950, 1958 metais gimusios moterys konkuravo su atitinkamai 11 ir 15 metų amžiaus skirtumo moterimis, vyrų grupėse tokio atotrūkio nepastebėta.

Lygių galimybių kontrolierė

k o n s t a t u o j a :

1. Pasvalio maratono nuostatus patvirtino Pasvalio bėgimo ir sveikos gyvensenos klubo „Vėtra“ pirmininkas Zenonas Balčiauskas, suderinęs su Pasvalio sporto mokyklos direktorė Eugenija Butrimiene.

2. Lietuvos Respublikos lygių galimybių įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 1 punktą numato pareigą valstybės ir savivaldybių institucijoms įgyvendinti lygias galimybes, šios institucijos pagal kompetenciją privalo užtikrinti, kad visuose teisės aktuose būtų įtvirtintos lygios teisės ir galimybės nepaisant lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios etninės priklausomybės, religijos. Lygių galimybių įstatymo 2 straipsnio 7 dalis numato, jog tiesioginė diskriminacija – elgesys su asmeniu, kai lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios etninės priklausomybės, religijos pagrindu jam taikomos mažiau palankios sąlygos, negu panašiomis aplinkybėmis yra, buvo ar būtų taikomos kitam asmeniui, išskyrus tam tikrus atvejus.

Konstatuotina, jog vyresnio amžiaus moterims bėgikėms konkurencija II amžiaus grupėje buvo didesnė nei vyresnio amžiaus vyrams bėgikams, kadangi 56-ių, 66-rių ar net vyresnės bėgikės turėtų konkuruoti vienoje grupėje su 36-ių metų sportininkėmis.

3. Tokiu būdu moterims buvo galimai sudarytos mažiau palankios sąlygos tiek konkuruoti, tiek ir būti apdovanotomis (diplomais, prizais) nei vyrams. Taip galimai buvo nesilaikyta pareigos, numatytos Lygių galimybių įstatymo 5 straipsnio 1 d. 1 punkte, reglamentuojančiame, jog valstybės ir savivaldybių institucijos ir įstaigos pagal kompetenciją privalo užtikrinti, kad visuose teisės aktuose būtų įtvirtintos lygios teisės ir galimybės nepaisant lyties, amžiaus ir kitų pagrindų. Tokiu būdu buvo pažeistas Lygių galimybių įstatymo 10 straipsnis, nustatantis, kad lygių galimybių pažeidimu laikomas šiame įstatyme nustatytų pareigų nevykdymas ar netinkamas jų vykdymas ir draudimų nesilaikymas.

4 Klubo pirmininkas patikino lygių galimybių kontrolierę, kad, organizuojant maratonus sekančiais metais, jei Pasvalio maratono 10 kilometrų bėgime pareikš norą dalyvauti daugiau vyresnių nei 45 metai moterų, klubas nuostatuose dalyves suskirstys į daugiau pagal amžių grupių.

Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta bei vadovaudamasi Lygių galimybių įstatymo 14 straipsniu, 15 straipsnio 2 dalimi bei Lietuvos Respublikos moterų ir vyrų lygių galimybių įstatymo 24 straipsnio 1 dalies 2 punktu,

Lygių galimybių kontrolierė

n u s p r e n d ž i a :

1. Kreiptis į Pasvalio bėgimo ir sveikos gyvensenos klubo „Vėtra“ pirmininką Zenoną Balčiauską ir Pasvalio sporto mokyklos direktorę Eugeniją Butrimienę bei siūlyti pakeisti Pasvalio maratono nuostatus taip, kad būtų nustatytos vienodos bėgimo dalyvių amžiaus grupės tiek vyrams, tiek moterims.

2. Su skundo tyrimo pažyma supažindinti pareiškėją.

Sprendimas gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Lygių galimybių kontrolierė

Agneta Lobačevskytė